

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:Pleit Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1899.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXVIII. évfolyam. 297. szám.

Hirdetési árak:
 Egész évre ——— 12 k.
 Félévre ——— 6 „
 Negyedévre ——— 3 „
 Egy óra ——— 1 „
 — Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap esti 6 óráig.

Péntek, december 29.

Kvóta-harc.

Nagybecskerek, december 29.

(F.) A kvóta-kérdés függőben léte kétségkívül lényegesen hátrányos visszahatással van egész pénzügyi és közgazdasági életünkre, valamint hitelünkre az európai pénzügyekkel szemben. S azért kétszeresen sajnálatos, hogy a kérdés most sem juthatott megoldásra, amikor a megoldás — ugyszólván — egy hajszálon függött.

Eszményileg az országok fizetési erejének összehasonlítására leginkább megfelelő alapot szolgáltatna a nemzeti vagyon, de ennek a megállapítása óriási nehézségekkel járna. Ez a számítás a kvóta arányánál akképp lenne alapul veendő, hogy a vagyont leginkább képviselő tipikus alakok képeznék a számítás, illetőleg az összehasonlítás tárgyát. Számbaveendő a földbirtok, a házak, az állatok, a bányák, a gyárak értékei, a bankokban fekvő és elhelyezett tőkék összege és mindezekből az értékekből levonandók az államadóságok és azok a magánadóságok, amelyek, mint a jelzálogok könnyen megállapíthatók. Ily számítás — bár a két állam vagyonának nem teljes összehasonlítása, — de a fizetési erő meghatározására elegendő volna.

Némileg hasonló, de sok esetben könnyebb lenne a kvóta arányának megállapítása a nemzeti jövedelem alapján. Ott, ahol általános jövedelmi adó van meghonosítva s így a jövedelmek katasztere rendelkezésre áll, az összehasonlításnak ez a módszere nem nehéz, de sem Ausztriában, sem nálunk még nem rendelkezünk ily kataszterrel.

Szóval bármily irányban keressük a megoldás kulcsát, mindenütt igen nagy nehézségekkel jár azt megtalálni s azért vajmi örvendetes siker rejlett éppen abban a körülményben, hogy a kvóta-bizottságok minden számítási alap elhagyásával egyszerűen a számbeli arány megállapítására igyekeztek, ami — ugyszólván — sikerre is vezetett és ha a kvóta harc tovább folya is, ezek a számbeli megállapodások kétségkívül nemcsak alapul fognak szolgálni a további tárgyalásokban, hanem bizonyára a megoldás kulcsát is fogják képezni.

Ebből a kvóta-kérdésből is látszik, hogy „grau ist alle Theorie“, amint a német költő mondja, ellenben a gyakorlati életben egészen más módon lehet eredményt elérni, mint elméletben, amit éppen a magyar kvóta bizottságnak a számszerű alapon való tárgyalás iránt tett indítványa legszólóbban bizonyít.

A T. G. E. közgyűlése.

Nagybecskerek, december 29.

A torontálmezei gazdasági egyesület ma délelőtt Csávossy Gyula elnökle alatt tartotta meg rendes félévi ülését.

Jelen voltak: Rónay Jenő, Babics József, Dellimanics Lajos, Poroszkay Béla, Botka Béla, dr. Demkó Pál, Karátsonyi Andor, Daniel Ferenc, br. Baich Iván, Urbán Péter, Solymos Gusztáv, Damaszkín Arsén, Szabó Arnold, Steinitzer Géza, Jost Johann, Bartole Károly, dr. Brájer Lajos, Marton Andor és Jakabházy Béla g. e. titkárok.

1. Elnöki jelentés az egyesület 1899. évi működéséről. — Tudomásul vétetik, annyival inkább miután nemcsak az egyleti értesítőben, de a „Torontál“-ban is közölve volt.

2. Taglétszámi ügyek, új tagok felvétele. — Az egyesületnek az 1899. év végén 211 alapító, 322 évdíjas tagja volt, új tagokul a következők léptek be: gróf Szapáry Pál alapító tagul, Priester Guido, Konkoly Samu, Kohn Róbert, Deutsch Alfréd, Kraus Miksáné, Franzfeldi olvasó-egylet, Tihanyi Sándor, Krieck Aladár, Grabovsky József.

3. Jelentés az egyesületi pénztár s az egyesület kezelése alatt levő lötenyészési és bikaközvetítési alapok állapotáról. — Részletes számadásból kitént, hogy az egyesület vagyona 31314 frt, a lötenyészési alap 18626 frt, a bika közvetítési 5100 frt.

4. Az alapszabályok 11. §. b) pontja értelmében a számadások megvizsgálása céljából az igazgató-választmány által kiküldött bizottságnak a bejelentése. — Az 1899. évi számadások megvizsgálására a következő bizottság küldetett ki: Elnök Vinczehidy Izsó, tagok Poroszkay Béla, Bezuk Lajos.

5. A segédtitkári állás rendszeresítése és betöltése. — Egyhangulag Jakabházy Béla választott meg.

6. Az 1900. évi költségelirányzat megállapítása. — Ügyviteli kiadásokra 2960 frt állapított meg.

7. A „Gazdák Biztosító Szövetkezete“ tárgyában előterjesztés. — Miután az egyes gazdák alapítványok jegyzésére felszólítottak, kimondatott, hogy a „Torontál“-ban közzétételük, hogy azok, kik alapítványokat jegyezni kívánnak, a G. E. titkári hivatalához forduljanak.

8. Az egyesület ujonnan kidolgozott alapszabályainak a bemutatása. — Levétetett a napi rendről.

9. Indítványok.

Babits József bemutatja a zombolyai tejszövetkezet kérvényét, melynek értelmében az egyesület alaptőkéjéből 5% mellett 7000 frt kölcsönt kérnek. A közgyűlés megszavazta a kölcsönt, arra való tekintettel, hogy garanciát a tejszövetkezetért oly emberek vállalják magukra, kik több mint 200.000 frt vagyonnal rendelkeznek.

Br. Baich Iván azt a kérelmet intézte írásban a lötenyészési bizottság elnökéhez, hogy a kikindai agarász-egylet által rendszeresítendő kikindai löverseny céljaira egy bizonyos összeget bocsásson rendelkezésre. Arra való tekintettel, hogy a lötenyészési bizottság tagjai egyszersmind az igazgató-választmány tagjai, kimondatott, hogy jelen alkalommal tárgyalassék a beadvány s a közgyűlés oly értelemben határozott, hogy az 1900. évre 400 koronás díjat bocsát rendelkezésre a kikindai löverseny céljaira. Egyben kimondták, hogy a nagybecskereki löverseny céljaira eddig adományozott 800 koronát jövőben is kiadják, a kikindai löversenyre adott 400 koronás díj kiadása, Solymos Gusztáv indítványára oly feltétellel köttetett, hogy a díjat csakis félvér származású lónak lehessen odaitélni.

Poroszkay Béla indítványozta, hogy küldjön ki a közgyűlés egy szűkebbkörű bizottságot, egy szabályrendelet-tervezet kidolgozására, melynek értelmében Torontálmezeiben a lókantárok szemellenzők nélkül használtassanak. Az indítványozó ugyanis oroszországi utazása alkalmával azt tapasztalta, hogy egész Oroszországban, kezdve a cártól le a zsellérekig mindenki szemellenző nélküli kantárokat használ, még pedig azért, mert annak a révén a lovak szemei kevésbé romlanak. Az indítvány némi módosításokkal elfogadtatott. A bizottság tagjai lettek Poroszkay elnökle alatt Rónay Ernő, Damaszkín Arsén, Mihályi Miklós és Marton Andor.

Poroszkay indítványozta továbbá, hogy

irjon át az egyesület a Gazdasági egyesületek országos szövetségének, abból a célból, hogy nálunk is olyképen léptetessék életbe a hadsereg lisztükségletének a gazdák által leendő ellátása, mint azt az indítványozó Bajorországban tapasztalta.

Ezután Rónay főispán lelkes hangu bevezetés után a földmívelésügyi miniszter megbízásából kiosztotta a főispán által kieszközölt 50—50 forint jutalmat és egy-egy elismerő oklevelet. (L. Híreket.)

Az ünnepélyes aktusnál a helybeli felekezetek lelkészei is megjelentek.

Városi képviselőválasztások.

Nagybecskerek, december 29.

Tegnap választották meg Nagybecskereken a városi képviselőket s most még csak az van hátra, hogy dr. Dellimanics alispán alakuló közgyűlésre hívja össze a képviselőtestületet, a mikor megválasztják a bizottságokat.

A választás szokatlan élénk volt s minden kerületben „drukkoltak“ egyik-másik jelölt érdekében. Legmozgalmasabb képet a belváros öltött, ahol legnagyobb volt a harc, de érdekesség szempontjából mégis a VIII. kerület járt elől. Mikor ugyanis Oldal Antal elnök összeszámálta a szavazatokat, a következő eredményre jutott: Gligorovics János kapott 75, Dimjrievics Száva, Steinitzer Géza, Popovics Sándor, Gyurics Lyubomir, Násztics Szvetozár 74—74, Milin Milán, Nikiforovics Vászsa, Rádics Pája és Rádics Steva pedig 73—73 szavazatot.

A kerületnek csak öt rendes tagja van s itt az egyenlő szavazatok folytán hatan akadtak, a kiket méltóknak ítélte a választók bizalma a városatyaságra. Gligorovics mandátuma biztos volt, a másik öttel pedig úgy végeztek, hogy sorsot húztak, melyik esik el? Így aztán Popovics Sándor kiesett az öt 74-es közül, míg a többiek megmaradtak. A hetvenhármassok pedig azon sopánkodtak, hogy miért nem kaptak legalább egy szavazattal többet, nagyobb lett volna a reményük, ami illetéknéppen szortefoszlott.

A választások teljes listáját egyébként a következőkben adjuk.

I. kerület.

Rendes tagok:

6 évre: Szabó Ferenc
Wingler Ferenc
Weiterschán Mihály
Szabó János
dr. Demkó Endre

3 évre: Szabó Albert.

Póttagok:

Stagelschmidt Fülöp
Ferdinandy János.

II. kerület.

Rendes tagok:

6 évre: Sebastian János
Végh Károly
dr. Brájer Lajos
Schmidt Antal
dr. Annau Ernő.

3 évre: Steckhardt Ferenc.

Póttagok:

Giljum János
Klementics Ferenc.

III. kerület.

Rendes tagok:

Szabó Ferenc
dr. Klein Mór
dr. Mangold Samu
Franz I. L.
Dr. Peics György
Hubert Manó.

Póttagok:

Nagyvinszky Szvetozár.
dr. Kardos Samu.

IV. kerület.

Rendes tagok:

6 évre: Kiryanszky Ara
Zvejanov Lyuba
Grubacszy Sándor
Marinkov Pál
Násztits Pál.

Póttagok:

Kiryanszky Jóca
Tabacszi Pája.

V. kerület.

Rendes tagok:

Jeszenszky Nándor
Bielek Antal
Raczkov Zsiván
Wégling István
Sztanisavlyev Lása
Jankahidác Lása

Póttagok:

Grubacszi Péra
Polonyi Sándor.

VI. kerület.

Rendes tagok:

Bakalov Mita
Dankulov Dusan
Magyarov Szvetozár
Mateics Tósa.

Póttagok:

Latovlyev Zsiva
Kozlovacszi Zsiva.

VII. kerület.

Rendes tagok:

dr. Pánics Mladen
Popovics Bogdán
Kurucski Aca
Turinszki Zsiva.

Póttagok:

Csurcsin Nika
Devics Péra.

VIII. kerület.

Rendes tagok:

Gligorovics János
Dimitrievics Száva
Steinitzer Géza
Gyurics Lyubomir
Násztics Szvetozár.

Póttagok:

Kiryanszki Zsiva
Roknity Dusan.

IX. kerület.

Rendes tagok:

Delfel József
Schillesz Lajos
Huszár István
Schwartz János.

Póttagok:

Delfel Mátyás
Schlosser Ferenc.

X. Muzslya.

Rendes tagok:

dr. Brájjer Lajos
Sóka Ignác
Kiss Sándor
Sztamáry Kálmán
Czinczár Zsigmond
Keresztes Aladár.

Póttagok:

Viola András
Varga András.

HIREK.

Tájékoztató.

December 31. Kereskedő ifjak szilveszter estélye. Szőnyeggyár Állandó kiállítása Hunyady-utca 6.
Január 6. Jótékony négyeleti bál.
Január 13. Pénzügyi tisztviselők bálja.
A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 6-tól 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

— A csendőrség köréből. Dombrádi Nagy Gyula szegedi csendőrnagy hivatalos körútjában Nagybecskerekre érkezett és megszemlélte az itteni szárnyat.

— Áthelyezés. A budapesti kir. ítélőtábla elnöke a nagy kiskindai kir. törvényszéknél alkalmazásban levő Heinszély Béla díjas-joggyakornokot, saját kérelmére, a szegedi kir. tábla kerületéből a budapesti kir. ítélőtábla kerületébe hasonló minőségben áthelyezte.

— Kinevezés. A vallás és közoktatásügyi miniszter Hanel Béla okleveles tanítót az ittvannoki állami elemi népiskolához rendes tanítóvá kinevezte.

— A pancsovai iskola államosításához. Megemlékeztünk annak idején róla, hogy a közoktatásügyi miniszter államosította a pancsovai közsegi iskolát. Ezzel kapcsolatosan közli a hivatalos lap tegnapi száma a következő kinevezéseket. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Hoffmann Keresztély, Karner János, Molnár József, Scherter Antal, Weisz Károly, Illics János, Stojkovits Zsigmond, Konstantinovic Velko, Karakasevits Vladimir, Tomics Dusan, Marjanovits Tódor, Vuics Sándor, Petkovits Sebő, Markovits Miksa, Martinovics Iván, Putnik Dragomir, Beck Mátyás, Randl Ferenc, Lambrecht Péter, Istvánfi János, Varju Benő, özv. Pavlovits Csora A. Mária és Andreics Julia pancsovai közsegi elemi iskolai tanítókat, illetve tanítónőket a pancsovai állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetve tanítónőkké, Csaklovits Danica, Kirjakovits Nikolajevits Alexandra, Letics Vukoszáva, Markovits szül. Mihajlovits Leposzáva és Radulyiné szül. Bazilovits Paulát kézimunka tanítókká ki-nevezte.

— Elmaradt ováció. Felkérettünk a következő sorok közzétételére: A „Hatzfelder Zeitungban“ közzétettem egy felhívást Torontál-megye kisgazdáihoz, hogy f. hó 31-én minél számosabban jöjjenek el Zombolyára, a Torontál-megyei gazdasági egyesület nagyérdemű elnöke gróf Csekonics Endre ur ö Nagyméltóságának üdvözlésére; ezen ováció közbejött körülmények folytán most elmarad, miről ezen uton is szerencsétlenül az illető megyénkbeli kisgazdákat értesíteni, nehogy hiába ide fáradjanak. Zombolyán, 1899. december 28 án. Hazafias tisztelettel Petrás György.

— Adomány egy templomnak. A sándor-egyházi templom részére igen szép karácsonyi ajándék érkezett folyó hó 26 án Makóról. Ugyanis: Lonovics József, Csanádmegye főispánja a templom belső berendezésére 200 koronát küldött.

— Karácsonyi ünnepélyek. Szegedről írja lapunk egy barátja, hogy a gyertyámosi magyar nyelvtérjesztő leány-konviktusban sikerült karácsonyi ünnepély folyt le, mely minden ízében magyar volt, úgy, hogy aki nem tudja, hogy ezek a leányok idegenajkuak, (majdnem mind torontáli németek) törzsgyökeres magyaroknak mondja őket. Az elismerés kétségkívül Róser Adámot, az intézet létesítőjét illeti, nem kevésbbé elismerést érdemel azonban az intézet derék igazgatónöje és az ott alkalmazásban levő tanítókisasszony, kik az ünnepélyi programmitételeiben megmutatták, hogy testtel lélekkel dolgoztak ezideig a magyar nyelv érdekében. Egyáltalán látni, hogy a magyar érzés is táplál-tatik, mert még a legkisebb sváb-leány is nemcsak hogy magyarnak vallja magát, de a magyar szón kívül idegen hangot hallani sem lehetett. Az igazi magyar szellem és a jó neveltetés érdekében kötelességemnek ismerem a szülők figyelmét erre felhívni, hogy különösen leánygyermeküket — mint jövőndő anyákat — neveltessek magyar érzésű intézetben, a magyar haza érdekében. Adassanak idegenajku leánykáink oly intézetbe, ahol a magyar nyelv, a magyar érzés és a magyar szellem ölelkezik az igazi honszeretettel.

Megható és lélekemelő módon ünnepeltük a karácsony estét Elek tisztartó vendégszerető házában, Nagy Gájon. Elekné urnő maga köré gyűjtötte a közsegi óvodás-gyermekeit, hogy nekik karácsonyi örömet szerezzen. A gyermekek imával kezdtek meg a szép ünnepélyt, azután előadtak néhány magyar éneket, mire Endresz plébános rövid szavakban méltatta az ünnep jelentőségét és köszönetet mondott úgy a szülők, mint a gyermekek nevében az Elek-párnak, a karácsonyi örömet. Most kinyílt az ajtó és látni lehetett a gyönyörűen díszített karácsonyfát, a számtalan égő gyertyával. Megható volt nézni a gyermekek örömet, midőn a karácsonyfát megpillantották. Erre Elekné kiosztotta a gyermekek között a karácsonyi ajándékot, almát, diót, narancsot, cukorkákat, fűgét, kalácsot és játékszereket és a szép ünnepély után még sokáig magánál tartotta a gyermek-sereget, hogy gyönyörködjék örömeikben.

— Göre Gáborék esete. Orcifalván állami és közsegi adótartozások fejében lefoglaltak a közsegi lakosaitól egy kocát, 9 malacot és 7 darab bürgét. Az ünnep miatt nem lehetett azokat mindjárt dobra eresztetni, Göre Gáborék bölcs tanácsára behajtották tehát őket a közsegháza udvarára. Bizony nagyon fázhattak szegény állatok, mert reggelre kelve már nem voltak az udvaron. Valemelyik közsegi lakos, bizonyára az állatvédő-egyesület kultagja, megszánhatta és jobb szállásra vitte őket.

— Kitértetett munkások. A vármegye-háza egyik gyülestermében ma délben megható, lélekemelő ünnepély folyt le. A hiven teljesített kötelesség ünnepe volt ez, mely egyaránt felemelő, érje bár a társadalom legkiváltságosabb elemeit, avagy a máról holnapra élő szegény zsellért. Rónay Jenő főispán, a kinek figyelme kiterjed a közélet minden részletére, a földmívelésügyi miniszternél kieszközölte, hogy az arra érdemes cselédek és munkások elismerő oklevelet és 50—50 forint jutalmat kapjanak. Ezt a megtisztelő jutalmat ö méltósága ma délben osztotta ki s a munkában megőszült emberek szemében felszilllogó hálaköny a diszes közönség éljenzésénél is jobban meggyőzhette vármegyénk nemes-szivű vezetőjét, hogy ezen tettével is derék dolgot művelt.

A kitértetettek a következő cselédek:
Letinkin Manojlo (T-Becse),
Duin Vita (Aracs),
Abraham Antal (Oroszlámos),
Gulyás Mátyás (Lovrin),

továbbá a következő munkások:
Frauenhoffer János (Tolvádia),
Engl János (Nákófalva),
Princz József (N-Czernya),
Tonits Nikola (Gyülvész).

A többieknek, kik ma nem jöttek be, Rónay főispán maga fogja Kis-Zomboron átadni a jól megérdemelt jutalmat. Ezek névszerint a következők:

Cselédek:
Szabó István (Kis-Zombor),
Szekeres János (Kis-Zombor),
Urszách Ferenc (Csanád),
Gier Miklós (Szanád),

Munkások:
Siba Antal (Kis-Zombor),
Csongrádi András (Kis-Zombor),
Schäfer János (Csanád),
Kühn Márton (Csanád).

— Az időjárás. A dermesztő hideg után jól-eső örömmel vették észre ma reggel azok, akik elhagyták lakásaikat, hogy a megszokott téli kabát kezd meleg lenni. A nap verőfényesen süt alá magas piederstáljáról, a hótömegek egyszerre eltűntek és hogy megszapordott azoknak a gondos háziasszonyoknak száma, akik sub tituló: piaci vásárlás, egy kis keilemes sétát engednek meg maguknak a kora délelőtti órákban. Jól jártak tehát azok a sörmérő és mézáró urak, akik idejekorán végezték a jégbeszerzést és jégaszalást, mert — mint mi is köztöltük — a szegedi Meteor jóslása szerint ezen a télen aligha lesz többé módjuk benne. Az időjárás emez előnyös változásának azonban legjobban örülnek a szegények: nem kell fűteni és ha hihetünk az előjeleknek, szegényeink öröme nem lesz korai, mert Tél apó — úgy látszik — az időre elvégezte kisedet játékait.

— Újévi üdvözlések megváltása címén a helyben építendő árvaház javára adakoztak: Franz József L. és neje 10 frt, Napholtz Agoston és neje 6 frt, dr. Haidegger Lajos és neje 5 frt, Haidegger Odón és neje 5 frt, dr. Brájjer Lajos és neje 5 frt, Kokits A. F. és neje 3 frt, dr. Nagy Dezső 3 frt, dr. Sauerwald Bálint és neje 2 frt, dr. Gyorgyevics Milos 2 frt, Zsupunsky Vladimir 2 frt, Steinitzer Géza és neje 5 frt, dr. Stassik Ferenc és neje 5 frt, Weisz Izidor 2 frt, Daun Gyula és neje 8 frt, Müller József és neje 2 frt, Szabó Ferenc apát-plébános 10 frt, dr. Kis János 3 frt, Mayer Rezső és neje 3 frt, ezen adományokért a nemeslelkű adakozóknak az árvák nevében köszönetet mond az árvaházi bizottság.

Menczer Arpád, Budapestben lakó k. iparfelügyelő, az újévi felköszöntőtől való megváltásra a nagybecskereki ev. ref. egyház harang-alapja részére 5 frtot küldött szerkesztőségünkbe.

— Monstre verekedés. Ó-teleki tudósítónk írja, hogy ott karácsony első napján Schmidt János korcsmájában nem mindennapi verekedés ment végbe. A korcsmában adtak ugyanis találkozó egymásnak szlavonai és boszniai házalók. Egész délután csöndesen itták a borkat nevezett folyadékot s végül a 32 levelű biblia forgatásához fogtak. Meleg lehetett a tüllök töve, mert midőn egyik társukat állítólag paklizáson kapták, mintegy kommandó szóra folugráltak helyeikről s két táborra oszolva dőngették egymást, mint

porteli nagy szobapokrócot, széklábbal, boros flaskóval, sőt egy-két kés is belevegyült a testvérharcba. A nagy verekezésnek csak a csendőrjárat megjelenése vetett véget, tizenegy súlyosan sérült szláv atyafi feküdt a küzdőtérben, akik 10-20 centiméternyi „folytonossági hiány”-okkal és „fic dagok”-kal tarkázva valamennyien orvosi kezelés alá kerültek. Az előhívott járásorvos három óra hosszáig kötözte a sok bevert koponyát.

— **Jókai és a zsidó imakönyv.** „Mirjam” címmel tudvalevőleg dr. Kiss Arnold, Nagybecskerek jeles fia, a nemrég Szabadkára meghívott rabbi zsidó imakönyvet írt, amelyből egy példányt Jókai Mórné, Nagy Bella asszonynak is elküldött. A gyöngéd figyelmet Jókainé meleg hangú levélben köszönte meg s ehhez a köszönethez Jókai Mór az övét is csatolta, következő sorokat írván az imakönyv szerzőjének:

„Főtisztelendő ur! Nagyon köszönöm a kedves nőmnek küldött imakönyvet. Igen szép, emelkedett, ihletett szépségű imákat találtam benne, melyek valódi irodalmi becsesek birtok.

Fogadják legőszintébb üdvözlémet.

Igaz tisztelője

dr. Jókai Mór.

— **Köszönetnyilvánítás.** A nagybecskereki jótékony nőegylet a községi népiskolába járó 18 szegénysorsu leányt téli ruhával látott el; — a Risztica Pál féle vendéglőnek egyik asztaltársasága pedig 3 fiút öltöztetett fel tetőtől talpig. Fogadják a nemeskeblű adakozók az intézet leghálásabb köszönetét. Ba a den Károly igazgató. — Hálás köszönetet mondunk Grünbaum Vilmos ruhakereskedő cégnek az adományozott ruhákért. Eisenstädter Julia, az izr. nőegylet elnöke. — Steinitzer Géza és neje újvízi üdvözlések megváltása címén a nagybecskereki jótékony nőegyletnek 10 koronát adományoztak, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— **Elfogott orrvadász.** Messze vidéken híres ember a Markó Bugarin, Macedónia község lakója, réme az erdőkerülőknek, akikre biztosan lövő puskáját is ráfogja, ha nem engedik békén távozni zsákmányával, amit az erdőben szerez. A napokban is vagy 5 drb. nyullal a hátán hazafelé bandukult, midőn az erdővel került össze. Nem azért líres orrvadász, hogy az inába szállott volna a bátorsága, megvonult egy vastag fa tövében és onnét több lövést tett a közeledő erdőre, melyek azonban nem találtak. A lövések zajára többen siettek a megtámadott erdő segítségére és nagy nehezen sikerült nekik ártalmatlanná tenni az erdő remét. Bugarin most a módosi járásbíró fogházában várja további sorsa változását.

Szerkesztői üzenetek.

T. L. Legnagyobb sajnálatunkra nem rendelkezünk annyi idő felett, hogy közöljük a kívánt címeket.

S—s Gy. Küldjön be egyszerre több verset, hogy magunk válogathassuk ki, melyik közlésre való. A mostaniakból látszik, hogy van tehetsége a versíráshoz, de még küzd a formával s ha egyik-másik költeménye hangulatosan kezdődik, a végén egészen ellaposodik. Az egyiknek első részét, a mely eléggé sikerült, itt adjuk:

Megtörődve, kimerülve
Járok rögös utamon,
Vérző sebbel, fájó szívvel
A lehullott avaron.
Őszszendő gyász csillaga
Kísér eddig szüntelen,
Vaj' az ujnak derűs napja,
Vaj' lesz-e az én velem?

K. M. Sorát kerítjük, még pedig valószínűleg a jövő hét folyamán.

„A sápadt báró regénye.” A novella kissé homályos, egyes részletei pedig egyenesen érthetetlen szituációkról szólnak. Avagy talán lenne szives részletesen kifejteni, miképpen érti a következő sorokat: „... A sápadt báró két kezét a szívére szorította és belekapaszkodott a kapufélfába.”

Lantos. Szilveszteri verse ezuttal sem közölhető, noha nem kis meghatottsággal olvastuk végig. A mutatól közölt pár sor például nagyon érdekes:

Eszendő végére esik szilveszter,
Utánad rajongok Becskereki Eszter,
S mivel közeledbe jutai nem eresztel,
Barázdás a szívem, akár a manchester.

TÁVIRATOK.

Bánffy lemondása.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi delegációs körökben beszéltek, hogy báró Bánffy Dezső valószínűleg igen rövid idő alatt le fog mondani a főudvarmesteri állásról. Erre a hírre okot szolgáltatott az a naplótörődék, a mely a Hét legutóbbi számában jelent meg. A naplótörődékben ugyanis egy olyan kifejezés is volt, amely sértette az udvari érzékenységet s úgy hangzott, hogy „Udvari pereputty.” Ezt a kifejezést zokon vették tőle s hir szerint már csak nagyon rövid idő kérdése, mikor adja be lemondását.

A szerb király Bécsben.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Bécsből jelentik: Sándor szerb király ma reggel érkezett Bécsbe. A pályaudvaron királyunk fogadta és ismételt kézszerítással melegen üdvözölte. Ott voltak a fogadásnál a főhercegek, katonai, polgári és udvari méltóságok és a diszszolgálatra kirendelt tisztek. A diszszázad zenekara a szerb néphimnuszot játszotta. Sándor szerb király uralkodónk jobbán elléptetett a diszszázad előtt, miután a két uralkodó egy kocsiban a Burgba hajtatott. A Burg előtt Liechtenstein herceg főudvarmester, bent pedig Hunyady főszertartásmester, majd Goluchowsky külügyminiszter és az udvari főméltóságok üdvözölték a szerb királyt.

Orvosok a kuruzslás ellen.

Budapest, december 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Aradról jelentik: A mezőkövácsházi járás orvosai és gyógyszerészei a napokban Kunagótán értekezletet tartottak. Az értekezleten, a melyen Sehl György dr. járásorvos elnököl, főképp a járás területén még egyre virágzó és sok bajt okozó kuruzslással foglalkoztak és egyöntetű eljárásban állapodtak meg, a melylyel a kuruzslók működését lehetőleg megakadályozzák.

Tragédia a kávéházban.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” ered. távirata.) Zomborban véres dráma játszódott le a Corso kávéházban. Hetessy György honvédtőhadnagy összeszóalkozott Kanyó Jenő megyei alszámvérvővel, kardot rántott s levágta a fülét. Kanyó erre kivette revolverét s agyonlőtte magát.

A szatmári gyilkosság.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” ered. távirata.) A szatmári gyilkosság ügyében szenzációs fordulat állott be, Papp Béla beismerte, hogy ő tette el láb alól Elemér öcsését, mert a hitelképességét emelni akarta és az örökségre vágyott. A gyilkosság után ötezer frt kölcsönt vett fel adósságai törlesztésére és hogy Papp Zoltánt kielégítse. Zsoldics juhász, aki Papp Elemért lelőtte, kétezer forint vérdíjat kapott a felbujtótól, aki most azzal védekezik, hogy a meggyilkolt diák rossz fiu volt s csak szegényt hozott a családjára.

Százhusz milliós örökség.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Nagyváradról telegrafálják, hogy Vára Péter oláh-dombrovciai erdőkerülő százhuszmillió forintot örökölt egy amerikai nagybátyjától. Az örökséget már hivatalosan is megállapították.

Zendülés tagosítás miatt.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti táv.) Gombás, Szolnok-Doboka megyei oláhlakta községben, a bujtogatók által fölízgatott lakosság megakadályozni akarván a tagosítási munkálatokat és a végrehajtó működését, aki a kivetett költségeket jött behajtani, nagy tömegben ellenszegült. A csendőrség fegyverét használta, 2 halott és 2 sebesült maradt a földön, a többiek elszéledtek.

Franciaország készülődése.

Budapest, dec. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból jelentik: A miniszterelnök, hadügyminiszter és tengerészeti miniszter elfogadják utóbbinak flotta szaporítási programját. Tizenkét nagy toronyhajót, torpedóuzót és torpedónaszádót építenek.

Határidő-üzlet.

Budapest, dec. 29. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) Gyöngye vételkedv, az üzletmenet bágyadt, alig történtek kötések. Kötetett:

Buza 1900. áprilisra	7.84—7.85
Buza 1900. szept-re	7.94—7.95
Rozs áprilisra	6.41—6.42
Zab áprilisra	5.04—5.05
Tengeri 1900. májusra	4.96—4.97

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekről.

Érvényes 1899. november hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zombolyáról: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Pancsováról: este 6 óra 09 p.
„ (Antalfalva, Számos, Szécsányon át) d. e. 11 óra 45 p.
Antalfalváról: reggel 7 óra 21 p.
Temesvárról: délelőtt 11 óra 45 p.; este 6 óra 37 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Verseczről: délelőtt 8 óra 49 p.; éjjel 9 óra 46 p.
Alibunárról: éjjel 9 óra 49 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.; este 6 óra 45 p.
Csözstelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).
b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarra:
Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zombolyára: éjjel 3 órakor; délután 5 óra 30 p.
Pancsovára: reggel 8 óra 07 p.
„ (Szécsány, Számos és Antalfalván át) éjjel 3 órakor.
Antalfalvára: este 6 óra 40 p.
Temesvárra: éjjel 3 órakor; délelőtt 9 óra 31 p.; délután 5 óra 30 p.
Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 5 óra 30 p.
Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 10 óra 36 p.; este 6 óra 03 p.
b) a nagybecskereki (nknbt) pályaudvarról:
Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Hirdetések.

8947. I. szám 1899.

1115—3.2

Hirdetmény.

Melencze község előljárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

cserépegető kemence

1900. évi január hó 1-től kezdve hat évre, a vásári és piaci beszédési jog

pedig 3 évre, 1899. évi december 31-én délelőtt 9 órakor Melencze községházánál nyilvános árverés útján bérbeadni fog.

Közelebbi feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Melenczén, 1899. december hó 23-án.

Predragovics,
jegyző.

Miczity Rada,
bíró.

Legelő bérbeadás.

Györgyháza község, mint testület tulajdonát képező H.-Neuzina község 629. sz. tjkvben irt 130 hold legelő (Kis-Margittánál, a Berzava csatorna mellett) 1900. évtől kezdve egy évre, esetleg több egymásután következő évekre is, 1900. évi január 15 én Györgyháza község hivatalos helyiségében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek, legeltetési célra, haszonbérbe fog adatni.

A bérbeadási feltételek Györgyháza község előljáróságánál megtekinthetők.

Írásbeli ajánlatok ugyancsak az előljáróságnál az árverés napjáig beadhatók.

Kelt Györgyházán, 1899. december hó 15-én.
Birg Miklós,
1089 3-3 biró.

A nagyszentmiklósi fűszolgabirótól.

12334. szám 1899.

1118-3.2

Pályázati hirdetmény.

A kis-zombori körjegyzőséghez tartozó Porgány kisközségben ujonnan rendszeresített szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek s felhívom a pályázni óhajtokat, hogy szülésznői oklevéllel felszerelt kérvényüket hozzám 1900. évi január 15-éig annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezett pályázatokat figyelembe nem fogom venni.

A szülésznői állással 50 frt évi fizetés, első szülési eseténél 2 frt, a többiekénél 1 frt közreműködési díj jár. Szegényeknek ingyen tartozik közreműködni.

Az ápolási időtartam 8 nap.

Nagy-Szt.-Miklós, 1899. évi december hó 18-án.

Hadfy Károly,
fűszolgabiró.

Torontálvármegye alispáni hivatala.

72391. szám 1899.

1106-3.3

Pályázati hirdetmény.

A nagykikindai közkórházi ellenőri állás megüresedvén, betöltésére pályázatot hirdetek, felhívom mindazokat, akik ezen 1000 korona évi fizetéssel és 240 korona évi lakbérrel és 2000 korona készpénzben, esetleg elfogadható más értékben leteendő biztosíték kötelezettségével javadalmazott állást elnyerni óhajtják, hogy valamely középiskola negyedik osztályának elvégzését tanusító kellően felszerelt és sajátkezűleg irt pályázati kérvényüket hozzám, 1900. évi január hó 20-áig annyival inkább benyujtsák, mivel elkészen be-

érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

Nagy-Becskekerek, 1899. évi december hó 18-án.

Dr. Dellimanics,
alispán.

11963. tjkvi szám 1899.

1121-1.1

Árverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint tjkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bergenthal József beodrai lakos végrehajthatónak, Popov Omér és Popov Vlada karlovai lakos végrehajthatást szenvedők elleni 266 frt 60 kr. s jár. iránti végrehajthatási ügyében az ada-moholi egyesült takarékpénztár 1000 frt, Kovacev Sztéva aracsi lakos 450 frt, 744 frt, az ada-moholi hitelintézet 100 frt, a nagykikindai takarékos és előleg-egylet 90 frt, a nagykikindai ker első takarékpénztár 1200 frt, 75 frt, Bogdán Markó nagykikindai lakos 6 frt, Budisin Mita karlovai lakos 32 frt 10 kr. s jár. iránti követelésének behajtása végett is a területén levő Karlova község határában fekvő következő ingatlanok:

1. a karlovai 1251. sz tjkvben A. I. 1340/b, 1779/b, 2348/a. és 2489/a. hrsz. a foglal ingatlanokból Popov Omér végrehajthatást szenvedett fele jutaléka 680 frt kikiáltási árban;

2. a karlovai 2493. sz. tjkvben A. I. 3294-3295/453/4. hrsz. a felvett ingatlanokból Popov Omérért illető $\frac{1}{3}$ -ad rész jutalék 76 frt kikiáltási árban 1900. évi január hó 15 ik napján d. e. 9 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni azzal, hogy az árverés napjától fogva az überlandialis (maradvány földek) után lejárandó váltásztartozás a vevőt fogja terhelni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX t.c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én kelt 3333. számú Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított elis ervényt át-szolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán le-

fizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság tjkvi irattárában és Karlova község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Törökbecsén, a kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1899. évi november hó 7-én.

Szabó,
kir. aljbiró.

Meghívó.

A „Beodra—karlovai takarékos és előleg-szövetkezet“

rendkívüli közgyűlése

1900. évi január hó 14-én, délelőtt 10 órakor fog az intézet helyiségeiben megtartatni.

A közgyűlés tárgyai:

1. Egy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.

2. Jegyzőkönyvi hitelesítők választása

Beodrán, 1899 évi december hó 27-én.

1119-1.1

Dr. Varró,
elnök.

Jegyzet. Az alapszabályok értelmében csak azon részvényesek élveznek a közgyűlésben szavazati jogot, a kiknek részvényei legalább 14 nappal a közgyűlés előtt a részvényesek könyvében nevékre lettek írva.

Einladung.

Die „Beodra—Karlovaer Spar- und Vorschuss-Genossenschaft“ wird ihre

ausserordentliche

Generalversammlung

am 11. Jänner 1900, um 10 Uhr Vormittags in den Localitäten des Institutes abhalten.

Gegenstände der Tagesordnung:

1. Wahl eines Aufsichtsrathes.
2. Wahl zur Authentication des Protocolls.

Beodra, am 27. Dezember 1899.

Dr. Varró,
Präses.

Anmerkung. Im Sinne der Statuten haben in der Generalversammlung nur diejenigen Antheilschein Besitzer Stimmrecht, deren Antheilbücher mindestens 14 Tage vor der Generalversammlung in dem Antheilbuche auf ihren Namen übertragen sind.

Utolsó előtti hét!!

100.000 KORONA érték

5 egyenként 20.000 korona érték

20% levonásával készpénzben

kétségtelenül a legrészletesebb és legcélszerűbb

ÚJÉVI AJANDÉK

mely a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett

NAGY JÓTÉKONYSÁGI SORSJÁTÉKÁNAK

egyetlen sorsjeggyel nyerhető

csak 1 koronáért.

Minden egyes sorsjegy mind a **6** húzások utánfizetés nélkül játszhat,
s így egy sorsjeggyel mind a **6** főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

— Első húzás visszavonhatóanul már 1900. január 4-én. —

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskerekben.